

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի 24/12/2019թ թիվ 47-Լ
որոշմամբ

Փոփոխված է

02/03/2020թ թիվ 7-Լ որոշմամբ

30/06/2020թ թիվ 23-Լ որոշմամբ

29/12/2020թ թիվ 46-Լ որոշմամբ

26/10/2021թ թիվ 38-Լ որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀՀ կենտրոնական բանկում
«26» նոյեմբերի 2021թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ

_____ Մարտին Գալստյան

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի նախագահ

_____ Ներսես Երիցյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-003

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ

(ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ)

Հավելված 4.3

«ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների որակավորման» RL 1-003 կանոնների

ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Սույն հավելվածով սահմանվում են ԱՊՊԱ ոլորտում իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետի և ըստ կիրառելիության՝ ֆիզիկական անձ պատճառների փորձագետի լրացուցիչ իրավունքները և պարտականությունները՝ կարգավորելով այդ առումով պատվիրատուի և փորձագետի փոխհարաբերությունները, սահմանելով նաև փորձագետի նկատմամբ երրորդ անձանց իրավունքները:

2. ԱՊՊԱ ոլորտում իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետը և ըստ կիրառելիության՝ ֆիզիկական անձ պատճառների փորձագետը պարտավոր է՝

1) մշտապես համապատասխանել Բյուրոյի կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին,

2) ապահովել փորձաքննություն իրականացնող իր համապատասխան քանակով աշխատողների և (կամ) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձանց մշտական համապատասխանությունը Բյուրոյի կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին, փորձաքննության իրականացումը չհանձնարարել իր այն աշխատողներին (քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձանց), որոնք փոխկապակցված են պատվիրված փորձաքննությանը որևէ առնչություն ունեցող անձի հետ (վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ կամ սեփականատեր, տուժող, պատվիրատու և այլն), *(փոփ. է 26/10/2021թ թիվ 38-Լ)*

3) պատշաճ տիրապետել ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգին ու մեթոդաբանության, ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներին, որոնք հրապարակված են Բյուրոյի www.appa.am ինտերնետային կայքում,

4) փորձաքննություններն իրականացնել անձամբ, դրանց կատարումը հանձնարարել միայն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված համապատասխան որակավորում ունեցող այն աշխատողներին, և (կամ) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձանց, որոնց մոտ առկա է Բյուրոյի կանոններով՝ ներառյալ սույն

հավելվածով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները, (փոփ. է 26/10/2021թ թիվ 38-Լ)

5) փորձաքննություն իրականացնել միայն այն դեպքում, երբ առկա են Բյուրոյի կանոններով՝ ներառյալ սույն հավելվածով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները, հակառակ դեպքում՝ հրաժարվել փորձաքննության իրականացումից,

6) փորձաքննության իրականացման գործընթացում և պատվիրատուի հետ հարաբերություններում անվերապահորեն առաջնորդվել օրենքով, սույն կանոններով և ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած այլ կանոններով սահմանված կարգով և մեթոդաբանությամբ, ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներով: Ընդ որում, իրավաբանական անձ հանդիսացող պատճառների փորձագետը սույն կետով նախատեսված պարտականությունը կրում է ինչպես ապահովագրողների և Բյուրոյի, այնպես էլ ՀՀ դատարանների և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում պատվիրված փորձաքննությունների իրականացման և ցանկացած այլ տիպի բանավոր կամ գրավոր կարծիքի տրամադրման գործընթացում,

7) փորձաքննություն իրականացնել բացառապես Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևով տրված պատվերների հիման վրա,

8) ապահովել պատվիրատուի կողմից տրամադրված և պատվերի կատարման ընթացքում ձեռք բերված փաստաթղթերի ու այլ նյութերի, ինչպես նաև իր օգտագործմանը հանձնված առարկաների պահպանվածությունը, անհրաժեշտության դեպքում դրանք վերադարձնել պատվիրատուին,

9) առանց պատվիրատուի համաձայնության չիրականացնել փորձաքննության իրականացման հետ կապված քննարկումներ, ճշտումներ և ցանկացած պարզաբանումներ տուժողի, նրա ներկայացուցչի կամ իրավահաջորդի, ապահովադրի կամ ապահովագրված անձի հետ: Սույն կետը չի կարող մեկնաբանվել իբրև պատահարի արդյունքում առաջացած պատահարի առաջացման պատճառների վերաբերյալ կողմնակալ կամ ոչ օբյեկտիվ եզրակացություն տրամադրելու՝ փորձագետի պարտականություն կամ նման եզրակացություն տրամադրելու պահանջ ներկայացնելու՝ պատվիրատուի իրավունք,

10) պատվիրատուի պահանջով նրան հաղորդել փորձաքննությունների կատարման ընթացքի մասին բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները,

11) փորձաքննությունների իրականացման ընթացքում իրեն հայտնի դարձած՝ բանկային, ապահովագրական, առևտրային, բժշկական կամ այլ գաղտնիք, անձնական տվյալներ պարունակող կամ ցանկացած այլ տեղեկությունները, փաստաթղթերը, էլեկտրոնային ֆայլերը օգտագործել բացառապես պատվերով նախատեսված

փորձաքննության իրականացման նպատակով՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, ինչպես նաև երբևէ չիրապարակել կամ երրորդ անձանց չփոխանցել կամ որևէ այլ կերպ երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել այդ տեղեկությունները, փաստաթղթերը և էլեկտրոնային ֆայլերը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

12) փորձաքննություններն իրականացնել համապատասխան տեխնոլոգիաների համաձայն՝ ապահովելով փորձաքննությունների արդյունքների ճշտությունը,

13) փորձագիտական եզրակացությունները կազմել, դրանց արդյունքների (անհնարինության) ծանուցումները պատվիրատուին իրականացնել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ժամկետներում և ձևերով,

14) պատվիրատուի և (կամ) Բյուրոյի պահանջով ցանկացած պահի տրամադրել փորձագիտական եզրակացությունները և գործընթացներին վերաբերող փաստաթղթեր և հիմնավորումներ,

15) իր կողմից կատարված փորձաքննության գծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննությունների գործընթացներում, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննություններում, Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից նշանակված փորձաքննությունների գործընթացում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում ցանկացած շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցել և հիմնավորել իր կողմից կատարված փորձաքննության արդյունքները և մեթոդաբանությունը,

16) փորձաքննություններ կատարել Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների վերաբերյալ՝ անկախ պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների գտնվելու վայրից,

17) լրիվ ծավալով պատասխանատվության սկզբունքով հատուցել Բյուրոյի կանոններով, ինչպես նաև սույն հավելվածով իր գործունեությանը ներկայացված պահանջների չպահպանման հետևանքով պատվիրատուին կամ այլ անձանց պատճառված վնասները: Ընդ որում, փորձագետն ընդունում է, որ սույն ենթակետով նախատեսված վնասների հատուցման պարտավորությունն առանց լրացուցիչ ապացուցման համարվում է առկա այն դեպքերում, երբ Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով հաստատվել է փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությամբ թույլ տրված այնպիսի շեղումը, որի համար Բյուրոյի կողմից փորձագետի նկատմամբ կիրառվել է համապատասխան պատասխանատվության միջոց, բացառությամբ, եթե տվյալ եզրակացության հավաստիությունը հաստատվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով: Սույն ենթակետի 2-րդ նախադասությամբ նախատեսված հատուցման ենթակա վնասը՝

ա. հաշվարկվում է՝ ելնելով այն հանգամանքից, թե փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը հատուցման որոշման հիմքում չդրվելու դեպքում ինչ չափի պարտավորությունից կազատվեր կամ ինչ չափի իրավունք ձեռք կբերեր հատուցման

գործընթացի մասնակիցը, եթե օրենքի և Բյուրոյի կանոնների ուժով ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է փորձագետի կազմած եզրակացության հիման վրա,

բ. կազմում է կրկնակի փորձաքննության անցկացման համար վճարված գումարը, եթե ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացության բողոքարկման արդյունքում նշանակված կրկնակի փորձաքննության արդյունքների հիման վրա,

18) մշտապես ունենանալ սույն կետի 17)-րդ ենթակետով նախատեսված պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որով որպես մեկ ապահովագրական պատահարի (մեկ փորձագիտական եզրակացությամբ պատճառված վնասի) համար ապահովագրական գումարի չափ սահմանված է առնվազն մեկ ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով բոլոր տուժողներին պատճառված բոլոր վնասների գծով վճարման ենթակա առավելագույն հատուցման չափը,

19) իրեն պատվիրված ծառայությունը համարել չմատուցված և չպահանջել դրա դիմաց վճարել, եթե իր կողմից պատվիրատուին չի տրամադրվել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևին համապատասխանող փորձագիտական եզրակացություն՝ անկախ այն հանգամանքից, որ առկա են եղել փորձագիտական եզրակացություն տալու անհնարինության մասին պատասխան ներկայացնելու՝ Բյուրոյի կանոններով նախատեսված հիմքերը:

19)20) ապահովել իր՝ փորձաքննություն իրականացնող աշխատողների և քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձանց վերաբերյալ Բյուրոյի պահանջած տեղեկատվության փոխանցումը Բյուրոյին՝ համապատասխան էլեկտրոնային հարթակում այդ տեղեկատվությունը մուտքագրելու միջոցով կամ Բյուրոյի նշած այլ եղանակով՝ այդ անձանց հետ պայմանագիրը կնքելուց կամ դադարեցնելուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:::(լրաց. է 26/10/2021թ թիվ 38-Լ)

3. Փորձաքննության անցկացման (փորձագիտական եզրակացության) տրամադրման) կամ անհնարինության վերաբերյալ ծանուցելու՝ սույն հավելվածով սահմանված ժամկետների խախտման դեպքում փորձագետը պարտավոր է պատվիրատուի պահանջով պատվիրատուին վճարել տույժ՝ այն չափով, որ չափով համապատասխան ժամկետների խախտման համար տույժ վճարելու պահանջ ներկայացնելու Բյուրոյի կանոններով նախատեսված իրավունք է ձեռք բերում ապահովագրական հատուցում վճարելու վերաբերյալ դիմում ներկայացրած անձը: Փորձագետի կողմից թույլ տրված այլ խախտումների համար Բյուրոյի կանոններով կարող են սահմանվել այլ տուժանքների վճարման պարտավորություններ, որոնք փորձագետը պարտավոր է սահմանված կարգով կատարել:

4. Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներին փորձագետի համապատասխանությունը՝ ներառյալ նրա որակավորման համար դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկությունների հավաստիությունը, ինչպես նաև նրա կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված պարտականությունների պահպանումն ստուգելու նպատակով Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը կարող են իրականացնել համապատասխան վերահսկողական միջոցառումներ՝ ներառյալ փորձագետի մոտ ստուգումներ և ուսումնասիրություններ և այլ անձանցից ու մարմիններից ստանալ փորձագետի վերաբերյալ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

5. Սույն հավելվածի համաձայն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված դեպքերում և կարգով Բյուրոյի կողմից փորձագետի նկատմամբ կարող են կիրառվել Բյուրոյի կանոններով նախատեսված կարգապահական պատասխանատվության (ներառյալ՝ Ֆինանսական բնույթի) միջոցներ, որոնք փորձագետը պարտավորվում է սահմանված կարգով կրել (ներառյալ՝ Բյուրոյին վճարել սահմանված տուժանքները): Ընդ որում, սույն կետով սահմանված Բյուրոյի իրավունքները տարածվում են նաև փորձագետի՝ փորձաքննություն իրականացնող աշխատողների նկատմամբ, ինչի կապակցությամբ փորձագետը պարտավոր է աշխատողների և քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձանց նկատմամբ, ինչի կապակցությամբ փորձագետը պարտավոր է աշխատողների նրանց հետ կնքվող պայմանագրերում ներառել Բյուրոյի այդ իրավունքների իրականացումն ապահովող դրույթ, և պատասխանատվություն է կրում այդ դրույթի չներառման և դրա հետևանքների համար: *(փոփ. է 26/10/2021թ թիվ 38-Լ)*

6. Իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետն իրավունք ունի պատվիրատուից պահանջելու Բյուրոյի կանոնների համաձայն՝ իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացությունների դիմաց վճարելու սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան գնացուցակով նախատեսված ծառայության վճարը սույն կանոններով սահմանված ժամկետում:

7. Բյուրոյի՝ իր գործունեությանը վերաբերող կանոններում փոփոխությունների կամ լրացումների հետ անհամաձայնության դեպքում փորձագետն իրավունք ունի անհամաձայնության վերաբերյալ գրավոր դիմում ներկայացնել Բյուրոյին, որի դեպքում փորձագետի որակավորումը Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով դադարում է:

8. Փորձագետի հետ ձևավորվող պայմանագրային իրավահարաբերություններում սույն հավելվածով սահմանված պարտականությունների կատարմանը կամ իրավունքների իրականացմանը խոչընդոտող պայմաններ նախատեսված լինելու դեպքում այդ պայմանները սույն հավելվածին հակասող (խոչընդոտող) մասով չեն գործում, գործում են սույն հավելվածով սահմանված պայմանները:

9. Սույն հավելվածով սահմանված պահանջները գործում են փորձագետի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում պատճառների փորձագետ հանդիսանալու ողջ ժամանակահատվածում:

Ընդ որում, սույն հավելվածով սահմանված պահանջների՝ փորձագետի նկատմամբ կիրառելիությունը դադարելու դեպքում չի դադարում փորձագետի՝ սույն հավելվածի 11)-րդ ենթակետով նախատեսված պարտականությունը, որը գործում է անժամկետ: Փորձագետը որակավորում ստանալու վերաբերյալ դիմումի ստորագրմամբ հայտնում է իր անվերապահ և անհետկանչելի համաձայնությունը, որ այդ պարտականությունը գործում է անորոշ ժամկետով: